

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/139-0/2017
Érkezett:	2017 JAN 17.
Példány:	2
Melléklet:	2X10+10 db
Kezelőiroda:	du

14.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 10.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:.....	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2017 JAN 05.
PÉLDÁNY:	2 IV: Szanely
MELLÉKLET:	10 KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM:	22 P 2017/115
UTÓIRATON:	

A Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED]

– a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, Dr. Sobor Dávid ügyvéd (1113 Budapest, Edömer u. 2. I/2.) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság által hozott Pfv.IV.20.636/2016/4. sz. ítélet (a továbbiakban: a „**Megsemmisítési Kért Ítélet**”) alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény II. cikke, a VII. cikk (1) bekezdése, valamint a XI. cikk (4) és (5) bekezdése által biztosított jogaimat. A Kúria ítéletét 2016. november 7. napján vettem kézhez.

I. A megsértett alapjogi rendelkezések

Az Alaptörvény II. cikke alapján „*az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.*”

Az Alaptörvény VII. cikkének (1) bekezdése alapján „*mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.*”

Az Alaptörvény IX. cikkének (4) bekezdése alapján „*a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.*” Ugyanezen cikk (5) bekezdése alapján „*a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának a megsértésére. Az ilyen közösséghez tartozó személyek – törvényben meghatározottak szerint – jogosultak a közösséget sértő véleménynyilvánítás ellen, emberi méltóságuk megsértése miatt igényeiket bíróság előtt érvényesíteni.*”

II. Pertörténet

Alulírott panaszos 2015. január 14-én, jogi képviselőm útján, a [REDACTED] alperes ellen keresetet nyújtottam be a Fővárosi Törvényszéken személyiségi jogaim megsértése miatt. Keresetemben azt kértem a Fővárosi Törvényszéktől, hogy

- (1) állapítsa meg, hogy Alperes az általa megjelentetett [REDACTED] című, országos terjesztésű hetilap 2014. december 20-i számának címlapjával, illetve az ott közölt jogsértő tartalom megjelenítésével megsértette a személyiségi jogaimat, közöttük a becsületemet és emberi méltóságomat, tekintettel arra, hogy a katolikus közösségnek és tagjainak a közösséget nagy nyilvánosság előtt súlyosan sértő és kifejezőmódjában indokolatlanul bántó jogsérelmet okozott;
- (2) kötelezze Alperest a jogsértés abbahagyására és tiltsa el a további jogsértéstől, így különösen kötelezze Alperest, hogy a kifogásolt képet az általa üzemeltetett [REDACTED] című honlapon tegye elérhetetlenné;
- (3) kötelezze Alperest, hogy elégtételként saját költségén
 - a) a [REDACTED] hetilap jelen perben hozott ítélet jogerőre emelkedését követő lapszámában – a jogsértő közléssel azonos helyen és módon (méretben) – tegyen közzé bocsánatkérő közleményt, mely pontos szövegének megállapítására a T. Törvényszéket kérem; és
 - b) az [REDACTED] c. hetilapban, valamint két országos terjesztésű napilapban tegye közzé ugyanezen bocsánatkérő közleményt; valamint
- (4) marasztalja Alperest a javamra 500.000 Ft, azaz ötszázezer forint sérelemdíjban, annak 2014. december 20-tól járó kamataiban, valamint perköltségemben.

Alperes a személyiségi jogaimat azzal sértette meg, hogy a [REDACTED] című hetilap 2014. december 20-i számát „Nagy Harácsony” (sic!) feliratú címlappal jelentette meg. A címlap Gerard Von Honthorst: A pásztorok imádása (1622) című festményének átalakított változatát ábrázolta, melyen az eredeti szereplők arca helyére a hetilap által rendszeresen támadott közszereplők – Szűz Mária helyett Vida Ildikó, Szent József helyett Rogán Antal, a pásztorok helyett Habony Árpád, Szijjártó Péter és Lázár János – arca került. Az eredeti képen szereplő gyermek Jézus képét a [REDACTED] címlapja egy rakás aranypénzzel cserélte ki. A címlap minden újságosbódén, hirdetőoszlopon és a [REDACTED] honlapon is látható volt. Mindezt adventi időszakban, amikor a vallásos – valamint a nem vallásos, de a keresztény kultúrát magukénak valló – emberek Karácsony ünnepére készültek.

A címlap a vallásos érzületet sértő, indokolatlanul bántó módon – a keresztény szimbólumokat a harácsolás és a pénzimádat jelképeiként beállítva – ábrázolta Jézus születésének jelenetét. A keresztény jelképeket gúnyoló, gyűlöletkeltés eszközévé tevő címlap katolikus, keresztény identitásomra tekintettel emberi méltóságomban sértett, ezért 2015. január 14-én – a Ptk. 2:54. § alapján – keresettel éltem, melyben a személyiségi jogaim megsértésének megállapítását, Alperesnek a jogsértés abbahagyására kötelezését és a további jogsértéstől való eltiltását, elégtételadásra kötelezését, valamint 500.000 Ft sérelemdíjban való marasztalását kértem.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. április 9-én tartott tárgyaláson kihirdetett ítéletében keresetemet elutasította és perköltség megfizetésére kötelezett. Indokolása szerint a korábbi alkotmánybíróági határozatok „mindegyike abba az irányba mutatott, hogy a közösség ellen irányuló megnyilvánulás esetén a közösség tagja egyéni sérelemként sem büntetőjogi, sem polgári jogi eljárás kezdeményezésére nem jogosult”. Ezért a Ptk. által bevezetett új jogintézménynek nincs gyakorlata, ugyanakkor az Elsőfokú Ítélet szerint csak az adott közösség ellen „közvetlen célzatossággal” elkövetett jogsértések képezik a tárgyát. Ezzel szemben – az ítéleti indokolás szerint – a perbeli címlap tárgya a felperes által sem vitatott módon a „vezető politikusok

magatartása, a pénzhez való viszonyulása volt”. Az, hogy Alperes a negatív értékítéletét egy korabeli, vallási tárgyú festmény jelképrendszerének felhasználásával jelenítette meg, az ezen jelképrendszer gyökerét képező vallást, vallási közösséget nem sértheti. A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint ugyanis az ezzel ellentétes értelmezés azt jelentené, hogy vallási jelképeket csak az adott vallás hívei használhatnak, ami a vélemény-nyilvánítás szabadságának megengedhetetlen korlátozását eredményezné. Az Elsőfokú Ítélet azt az alperesi érvet is teljes egészében átvette, hogy a perbeli címlap pusztán hasonlatként használta fel a vallási jelképeket. Nem látott párhuzamot a vallás jelképek használata tekintetében az általam a gyűlöletkeltésre alkalmasság illusztrációjaként becsatolt szovjet vallásellenes propagandaképek és a perbeli címlap között. Azt, hogy a politikusok elleni gyűlöletkeltés a vallási jelképek használata révén átsugárzik a katolikus közösség tagjaira, olyan áttételes érintettségnek minősítette, amely nem okoz jogsérelmet.

Az Elsőfokú Ítélettel szemben 2015.május 4-én fellebbezéssel éltem, azonban a Fővárosi Ítéletábrá a Jogerős Ítéletében ezt nem találta alaposnak. A Jogerős Ítélet indokolása szerint a Ptk. 2:54. § (5) bekezdésének tárgyát képező sérelem a közösséghez tartozással összefüggésben, nagy nyilvánosság előtt, súlyosan sértő vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó jogsérelmet feltételez. A rendelkezés alkalmazhatóságához az szükséges, hogy a közösséget ért sérelem mintegy átsugározzon a keresetet indító személyre. A Jogerős Ítélet szerint azonban a perbeli címlap miatt engem a katolikus közösség tagjaként jogsérelem nem ért. Az indokolás megemlíti továbbá, hogy az alperes célja a politikusok, és nem a vallás, illetve a vallási szimbólumok kifigurázása volt.

2016. március 8-án felülvizsgálati kérelemmel fordultam a Kúriához, amely 2016. szeptember 14-én hozta meg a Jogerős Ítéletet hatályában fenntartó ítéletét. A Kúria egyetértett a jogerős ítélettel abban az alapvető kérdésben, hogy a kérdéses közlést nem a felperes szubjektív érzékenysége oldaláról, hanem külső objektív szemléletmód alapján kell megítélni. Ez alapján a vitatott címlap alapvetően az ott ábrázolt közéleti szereplő politikusok személyére, tevékenységére vonatkozó éles, karakteres véleménynyilvánítás, amelyet az érintettek közszereplőként tűrni kötelesek, mind a magyar bíróságok, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlata szerint, amelyet megerősítenek az AB sorozatos határozatai is. A kérdéses címlap ugyanis a Kúria szerint is alapvetően azt fejezi ki, hogy a szerző(k) véleménye szerint az ábrázolt személyek olyan magatartást tanúsítottak, amely a véleménynyilvánítás szintjén is oly módon értékelhető, hogy az ábrázoltak már-már vallásos áhítattal viseltetnek az anyagi gyarapodás, a vagyonszerzés és annak különböző lehetőségei iránt és az anyagi javak által is összetartozó közösséget alkotnak. A Kúria szerint ez a kifejtett vélemény és annak ábrázolásmódja nem irányult a keresztény vallás, a hívők közösségének megalázására. A Kúria szerint külső, objektív szemléletmód alapján nem állapítható meg, hogy az ábrázolásmód a vallási közösséget sértene, annak megalázására irányulna. A Kúria ítéletében megállapítja, hogy a jogszabály a jogsértés megvalósulásához célzatosságot nem ír elő, alapvetően „eredménycentrikus” szabályozásról van szó, azt azonban nem csupán az adott közösség szempontjából, hanem teljes társadalmi, jogi, politikai kontextusban kell értékelni.

III. A Megsemmisítési Kért Ítélet Alaptörvénybe ütközése

A Kúria 2016. szeptember 14-ei Pfv.IV.20.636/2016/4. sz. ítélete sérti az Alaptörvény II. cikkét, VII. cikk (1) bekezdését, valamint a IX. cikk (4) és (5) bekezdését. Ezen felül a döntés ellentétes a Ptk. 2:54. § (5) bekezdésével is.

1) Az emberi méltóságot és a vallásszabadságot garantáló alaptörvényi rendelkezések megsértése

A Megsemmisíteni Kért Ítélet eredményeként az emberi méltósághoz való jogom sérelmét szenvedtem el. Ez mind a Ptk. 2:42. § értelmében, mind az idevágó alkotmánybíróági és bírósági gyakorlat, mind a jogtudomány szerint általános és sérthetetlen személyiségi jog. A személyhez fűződő jogok „anyajoga”, melynek sérelme önmagában is megalapozza a jogsértő felelősségét (ld. 8/1990. /IV. 23./ AB határozat; Lábady Tamás: Alkotmányjogi hatások a készülő Ptk. szabályaira, Polgári Jogi Kodifikáció, 2000/2., 13-19. o.; Vékás Lajos: Sérelemdíj - fájdalomdíj: Gondolatok az új Ptk. reformjavaslatáról a német jog újabb fejleményei tükrében, Magyar Jog, 2005/4., 193-207. o.).

A keresetemben személyiségi jogaimat sértő címlapja miatt a személyiségi jog megsértésének objektív (jogsértés abbahagyása, a további jogsértéstől való eltiltás, elégtétel) és szubjektív (sérelemdíj) szankcióinak alkalmazását kértem Alperessel szemben. A jogsérelmet a katolikus, tágabb értelemben a keresztény közösséghez tartozásommal összefüggésben szenvedtem el, vagyis – a megszilárdult alkotmánybíróági gyakorlat szerint is – a személyiségem egyik legmeghatározóbb elemét ért sérelem miatt indítottam a pert.

Az Alkotmánybíróság a 4/1993. (II. 12.) AB határozatában megállapította, hogy „[a] lelkiismereti szabadság és a vallásszabadság külön is nevesített joga azt ismeri el, hogy a lelkiismereti meggyőződés, s ezen belül, adott esetben a vallás az emberi minőség része, szabadságuk a személyiség szabad kibontakozásához való jog érvényesülésének feltétele” [ABH 1993, 48, 51.]. Ezen felül kimondta, hogy „[a] vallás (...) a hívő számára a teljes személyiséget és az élet minden területét érinti és meghatározza” [ABH 1993, 48, 65.].

Az Alkotmánybíróság 13/2000 (V.12.) sz. határozatában is hivatkozott strasbourg-i esetjog szerint szükségszerű lehet a véleménynyilvánítási szabadságnak olyan törvényi korlátozása, amelynek meghozatalával „mások vallási meggyőződésének, vallási érzéseinek védelmét kívánták biztosítani sértő, megbotránkoztatást keltő magatartással szemben”. A Bíróság szerint ugyanis ez a korlátozás az Egyezmény 9. cikke 1. bekezdése szerinti gondolat-, lelkiismeret-, vallásszabadság, illetve 10. cikke 2. bekezdésében megfogalmazott „mások jogai védelme” céljából történő korlátozásnak minősül (ld. Otto-Preminger-Institut kontra Ausztria ítélet, § 48; Wingrove kontra Egyesült Királyság ítélet, § 48).

Alperesnek a perre okot adó címlapja túllépte a szabad véleménynyilvánítás előzőekben vázolt határait. Súlyosan sérti mindazon keresztény vallási közösségeket, melyek tagjai a fő ünnepüknek, lelki és szellemi életük középpontjának, emberi méltóságuk meghatározó elemének, és a közösségük nyilvánosság előtti megjelenése sarokpontjának tartják a fentiek szerint értelmezett Karácsonyt. A címlap ugyanis Jézus alakját egy halom aranypénz formájában jeleníti meg, a Szent Család tagjainak arcát pedig olyan közéleti szereplőkére cserélte, akiről a hetilap – politikai irányultságának, olvasótábora igényeinek és fő témájának megfelelően – harácsolást, „urizálást”, pénz iránti imádatot kíván sugalmazni. A címlapon mindamellett szándékoltnak felismerhetők a kifigurázott – keresetemhez fényképmásolatban F/4. sz. mellékletben csatolt – festmény témája, szimbólumai, így a betlehemi istálló, a szalmával bélelt jászol, a megszületett Jézust imádó szereplők imára kulcsolt keze. **Ez a katolikus és keresztény közösséget ért jogsértés átsugárzott rám, mint az említett közösségek tagjára.**

Ugyancsak az alapvető jogaimat – és különösen a vallásszabadságomat, a vallásom szimbólumainak és liturgiájának tiszteletben tartására, közösségi térben való háborítatlan gyakorlására vonatkozó alapvető jogomat – sérti a Megsemmisíteni Kért Ítélet a tekintetben, hogy az alperes véleménynyilvánítási szabadságára hivatkozással megengedhetőnek tartja a vallási közösségekkel szembeni súlyosan sértő és indokolatlanul bántó közlést. E tekintetben az

eljáró bíróságok kritika nélkül elfogadták azt az alperesi érvelést, hogy a sérelmezett közlés kizárólag az érintett politikusok kritikáját célozta, és annak nem volt vallásellenes célzata.

A jogsérelem súlyosságát az adja, hogy a perbeli címlap esetében fel sem merülhetett, hogy jogszerű bírálatként, vagy a keresztényekkel szemben indokolt véleményként került közlésre a jogsértő tartalom. A keresztény szimbólumokat itt Alperes egyszerűen illusztrációként használta, mintha ezekkel még sötétebben festhetné le a kritizált politikusokat, figyelmen kívül hagyva, hogy a szimbólumok öncélú használatával a keresztény közösség tagjainak személyiségi jogait súlyosan megsérti.

Hangsúlyozni kívánom, hogy Alperes nem azzal sértette személyhez fűződő jogaimat, hogy politikusokat, közéleti szereplőket bírálta, kigúnyolta. A személyiségi jogaimat, illetve az emberi méltóságomat sértő magatartását éppen azzal fejtette ki, hogy bírálatának, iróniájának megjelenítéshez mintegy díszletként, vagyis eszközül használta fel a katolikus közösség egyik legszentebb vallási szimbólumát. Megengedhetetlen és a vallásos emberek méltóságát sértő, hogy a sajtó a keresztény vallások központi ünnepét és alakjait az emberi aljasságot és kapzsiságot megjelenítő eszközökké silányítsa. Alperes „Nagy Harácsony” címmel megjelentetett címlapja a kereszténység jelképeit olyan torzított, megalázó, egyben gyűlölet keltésére alkalmas módon ábrázolta, hogy az a katolikus közösséghez tartozó személyként sértette az emberi méltóságomat és a vallásszabadsághoz való jogomat.

Átsiklottak az eljáró bíróságok azon kérdés felett, hogy megengedhető-e, hogy a közbeszédben egy adott vallás jelképei alávalónak, elítélendőnek tartott magatartásformák, illetve személyek megbélyegzésének eszközévé váljanak. Az esetleges igenlő válasz oda vezethet, hogy a közéleti viták színterén a vallások az aljasság, a kapzsiság és a gonoszság szinonimáivá válnak, hiszen a jelképeik ilyen üzenetek közvetítésére szolgálnak. Úgy vélem, e körben megalapozottan hivatkoztam a kommunizmus és más totalitárius rendszerek vallásellenes propagandájára, amely taktikusan nem közvetlenül a vallási tanítás ellen irányult, hanem korruptnak tartott személyek és vallási jelképek összemosásán át vezetett ténylegesen a vallás lejáratásához, a vallásüldözéssel szembeni közömbösség elültetéséhez. Sajnálatos módon az eljáró bíróságok e körben mind a vallásüldözésről szerzett személyes tapasztalataimat, mind az elsőfokú eljárásban becsatolt szovjet vallásellenes propagandaképeket – melyekkel azt kívántam kifejezni, hogy miért tartom sértőnek és gyűlöletkeltőnek a vallási szimbólumok ilyen kiforgatott módon való megjelenését – figyelmen kívül hagyták.

A társadalmi-történelmi kontextus feltárása az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata fényében sem maradhatott volna el. A Bíróság az Otto-Preminger ítéletében elismerte, hogy a vallásos érzések védelme legitim jogalkotói célkitűzésként alátámaszthatja a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását. A korlátozás megengedhetőségének vizsgálata során figyelemmel volt arra, hogy az adott ügy tárgyát képező jogsértő filmalkotást a többségében mélyen vallásos katolikusok lakta tiroli régióban kívánták bemutatni. Az eljáró bíróságok ítéleteiben ezzel szemben elmaradt a magyarországi keresztény vallási közösségek történelmi tapasztalatának megfelelő mérlegelése.

Különös jelentőséggel bír e körben a perbeli címlap megjelenésének dátuma, hiszen az az adventi időszak végére esett, amikor a keresztények az Alperes által kiforgatott szimbólumokkal körülveve készülnek a Születés ünnepére. Sajnálatos módon ezt azonban – mint általában a sérelmezett címlap katolikus és keresztény közösségek súlyos megsértésére való alkalmasságát – az eljáró bíróságok nem vizsgálták. Az alapvető jogaimat sérti tehát, hogy a bíróságok nem állapították meg – így a Kúria sem, hogy a [REDACTED] címlapja a személyiségi jogaimat sértette, mert Alperes az olvasótábora igényeit kielégítő politikai gyűlöletkeltés eszközéül használta fel a katolikus – tágabb értelemben az egész keresztény – közösség egyik legszentebb vallási

szimbólumát. Ezt olyan blaszfémikus ábrázolással tette, melyen az újszülött Jézust egy pénzrakással cserélte ki, szándékoltan meghagyva ugyanakkor az eredeti festményt felismerhetővé tevő jelképeket

A Megsemmisíteni Kért Ítélet logikájából ráadásul az következik, hogy a bíróságok minden olyan esetben megtagadhatják a jogvédelmet, ha a vallási közösséget sértő gyalázkodó közlés megfogalmazója arra hivatkozik, hogy mögöttes célja valamely nagy társadalmi vagy politikai üzenet megfogalmazása volt. Álláspontom szerint ez ellentétes a törvénnyel, ráadásul alkalmazhatatlanná teszi azt, hiszen a vallási közösséget sértő közlés feladója bármikor – így a jelen esetben is – takarózhat azzal, hogy igazából másra irányuló kritikát öltöztetett blaszfémikus tartalomba.

2) A közösségek méltóságát garantáló alaptörvényi rendelkezés megsértése

A 96/2008 (VII.3.) AB határozat kimondta, hogy egy közösséghez tartozás az ember személyiségének meghatározó jelentőségű eleme lehet. A közösséget ért súlyos sérelem átsugárzik az egyén emberi méltóságára, ezért a Ptk. 2:54. § (5) bekezdése – összhangban a korábbi alkotmánybírói gyakorlattal – lehetővé tette a közösség tagja számára, hogy erre tekintettel a saját nevében lépjen fel a jogsértővel szemben. Ez a fajta jogvédelem különösen a sajtó útján elkövetett jogsérelmekkel szemben kell, hogy kellően hatékony legyen, hiszen az egyéni polgár ennek hiányában eszköztelenné válna a széles körben sugárzott, közbeszédet alakító, sértő közlésekkel szemben. A Ptk. 2:54. § (5) bekezdése éppen ezért egyedül a nagy nyilvánosság előtt tett közlemény „súlyosan sértő vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó” jellegét követeli meg a szankció alkalmazhatóságához, további többletfeltételeket nem támaszt.

A Kúria ítélete sérti az Alaptörvény IX. cikke (4) és (5) bekezdését is, ugyanis a figyelmen kívül hagyja a közösségek méltóságához való alkotmányos jogát. Az Alaptörvény jelenlegi IX. cikke (4) és (5) bekezdése, amely kimondja, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása „nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére”, valamint a „vallási közösségek méltóságának a megsértésére” az Alaptörvény 2013. március 25-ei negyedik módosítása óta képezi az Alaptörvény részét. Az jogalkotó tehát tudatosan korlátozta a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alapjogot mások emberi méltóságának, valamint a magyar nemzet, a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságának védelme érdekében.

Az Alaptörvény negyedik módosításának részletes indokolása értelmében a „Javaslat alaptörvényi szintjén kívánja rögzíteni, hogy a véleménynyilvánítási szabadság külső korlátja lehet az emberi méltóság, másrészt meg kívánja teremteni az alkotmányos alapjait annak, hogy a közösségek méltóságának megsértése esetén polgári jogi eszközökkel lehessen szankcionálni a gyűlölködő megnyilvánulások bizonyos eseteit.” A részletes indokolás a módosítás indokaként kifejti, hogy az „Alkotmánybíróóság erre vonatkozó korábbi gyakorlata világossá tette, hogy törvényi szinten nem biztosítható hatékony fellépés a gyűlöletbeszéddel szemben, ezért azt az Alaptörvény módosításával indokolt megalapozni.” Az indokolás megállapítja, hogy a „hazai bíróságok egységesnek mondható jogalkalmazási gyakorlata a személyiségi jogok megsértését csak abban az esetben tartja megállapíthatónak, ha a jogsértő magatartásából közvetlenül vagy közvetve, de egyedileg megállapítható a sértett személye. Ily módon, ha valaki a gyűlöletbeszéd címzettjének tekinti magát, de a személye a gyűlölködő megnyilvánulás alapján nem válik egyedileg beazonosíthatóvá, elesik a polgári jogi igényérvényesítés lehetőségétől.” Ennek megfelelően az Alaptörvény negyedik módosítása mögött fellelhető egyértelmű jogalkotói akarat arra irányul, hogy a közösségeket ért sérelem eseteiben az egyedi érintettség szabályait enyhítse, beleértve a vallási közösségek méltóságának megsértését is. Az Alaptörvény negyedik módosítása tehát lehetővé teszi a közösségeket sértő megnyilvánulások esetén az emberi méltóság megsértése miatti igények bíróság előtt érvényesítését.

A véleménynyilvánítás szabadsága és a közösségek méltóságához való jogának, mint az alapjogok ütközésének vizsgálata során tekintettel kell lenni arra, hogy az Alaptörvény negyedik módosítása a vallási közösségek méltóságához való jogát érintő esetek a jogalkotó kiemelte a véleménynyilvánítás szabadsága előtt. Az egyértelmű jogalkotói akaratra, mint a demokratikus jogállam sarokkövére tehát az alapjogi vizsgálat során különösen tekintettel kell lenni.

Az Alkotmánybíróság a 34/1992. (VI. 1.) AB határozatban ezen felül kimondta, hogy „*az általános személyiségi jog, mint az ember értékminőségének a kifejeződése, olyan általános értéket testesít meg, amelynek garanciális védelmét alkotmányosan nem lehet e személyiséget alkotó egyes vonatkozások értékelésétől függővé tenni, hanem annak védelmét (az állammal, illetőleg másokkal szemben) általánosan, s a személyiség tartalmi elveit tekintve egyenlően (egyenlő feltételekkel) kell a törvényi szabályozás szintjén biztosítani*”. A jognak tehát egyenlően kell minden személyiségi jogot védelmeznie.

Nincs tehát alkotmányos alapja annak, hogy a Megsemmisítési Kért Ítélet a vallási közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jogokat alacsonyabb szintű védelemben részesíti mint más személyiségi jogokat.

Az eljáró bíróságoknak vizsgálniuk kellett volna, hogy a [REDACTED] „Nagy Harácsony” címet viselő címlapja súlyosan sértő vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó-e a keresztény – ezen belül felperes esetében szűkebben a katolikus – vallási közösségre nézve. E tekintetben a bíróságnak nem felperes vagy az érintett közösség bármely más tagjának érzékenységből kell kiindulnia, ugyanakkor nem is távolíthatja el magát teljesen attól a kérdéstől, hogy a címlap a vallásos emberek közösségében milyen érzelmeket kelt. Azt kell vizsgálnia, hogy a kifogásolt közlés a közfelfogás szerint alkalmas-e arra, hogy az adott közösség tagjainak méltóságába gázoljon, önazonosságuk lényegi elemét sértse.

Az eljáró bíróságok sajnálatos módon elmulasztották azon bizonyítékok értékelését, melyekre a perbeli címlap vallásos érzületet sértő jellegével kapcsolatban hivatkoztam. Így különösen nem foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogyha a perbeli címlap valóban csak az arra montírozott politikusok számára lehet sértő, akkor miért okozott elemi erejű felháborodást a vallásos emberek körében, és a becsatolt – egyébiránt a médiában megjelenő vélemények összességét tekintve reprezentatívnak mondható – újságcikkek is miért a vallási jelképek torzított jellegű felhasználását emelték ki. Emlékeztetőül, a mérsékelt jobboldalinak tartott Heti Válasz a címlap vallásos embereket és közízlést egyaránt sértő voltát kifogásolta, a baloldalinak besorolt Hír24 pedig már címében is „Jézus-karikatúráról” beszélt.

A Kúria ítélete sérti a Ptk. 2:54.§. (5) bekezdését, amennyiben megállapítja, hogy az eredményt, tehát a közösség sérelmét „nem csupán az adott közösség szempontjából, hanem teljes társadalmi, jogi, politikai kontextusban kell értékelni.” A Ptk. vonatkozó bekezdése ugyanis előírja, hogy a „közösség bármely tagja jogosult a személyisége lényeges vonásának minősülő [...] vallási közösséghez tartozásával összefüggésben a közösséget nagy nyilvánosság előtt súlyosan sértő vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó jogsérelem esetén a jogsértés megtörténtétől számított harmincnapos jogvesztő határidőn belül személyiségi jogát érvényesíteni.” A sérelemnek tehát a Ptk. értelmében megállhat kizárólag a vallási közösséghez tartozásával összefüggésben a közösséget nagy nyilvánosság előtt súlyosan sértő vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó jogsérelem esetén. A Ptk. vonatkozó szakaszával ellentétes tehát a Kúria vitatott megállapítása, vagyis hogy a sérelem megállapításához nem elég csupán az adott közösség megsértése, hanem azt teljes társadalmi, jogi, politikai kontextusban kell értékelni.

Nyilatkozom, hogy az ügyben a jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem. 2015. január 14-én, jogi képviselőm útján, a [REDACTED] alperes ellen keresetet nyújtottam be a Fővárosi Törvényszéken személyiségi jogaim megsértése miatt. Az Elsőfokú Ítélettel szemben 2015. május 4-én fellebbezéssel éltem, azonban a Fővárosi Ítéltábla a Jogerős Ítéletében ezt nem találta alaposnak. 2016. március 8-án Felülvizsgálati kérelemmel fordultam a Kúriához, amely 2016. szeptember 14-én hozta meg a Jogerős Ítéletet hatályában fenntartó ítéletét. Az ügyben további rendes vagy rendkívüli jogorvoslati lehetőségem tehát nem áll fenn.

Nyilatkozom, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, és perújítást sem kezdeményeztem.

Kelt: 2017. január 5.

Indítványozó képviselőjében:

Jogi képviselő aláírása

Dr. Sobor Ügyvédi Iroda

Dr. Sobor Dávid ügyvéd

H-1113 Budapest, Edömer u. 2. l. em. 2.
Tel.: +36 1 781 70 20 Fax: +36 1 781 70 25

E-mail: drsobor@drsobor.hu

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás másolata
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:
 - Keresetlevél és mellékletei
 - A Fővárosi Törvényszék ítélete (Elsőfokú Ítélet)
 - Fellebbezés
 - A Fővárosi Ítéltábla ítélete (Jogerős Ítélet)
 - Felülvizsgálati kérelem
 - A Kúria ítélete

Tisztelt Alkotmánybíróság!

alkotmányjogi panasza

[REDACTED]

Képv.:

Dr. Sobor Ügyvédi Iroda
Dr. Sobor Dávid ügyvéd
H-1113 Budapest, Edömer u. 2. l. em. 2.
Tel: +36 1 781 70 20 Fax: +36 1 781 70 25
E-mail: drsobor@drsobor.hu

[REDACTED]

alperes ellen

személyiségi jog megsértése miatti
sérelemdíj iránt indított perében a Kúria
Pfv.IV.20.636/2016/4. sz. ítéletével szemben

